

FISKERIDIREKTORATET

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Saksbehandler: Kristin Skurtveit
Telefon: 91308763
Seksjon: Fartøy- og deltakerseksjonen
Vår referanse: 14/1774
Deres referanse:
Vår dato: 09.05.2014
Deres dato:

Att:

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG OM Å OPPHEVE KRAVET OM EIERFELLESSKAP VED TILDELING AV STRUKTURKVOTE I HAVFISKEFLÅTEN MV.

Vi viser til departementets høringsnotat av 3. februar 2014 hvor det foreslås å oppheve kravet om eierfelleskap ved tildeling av strukturkvote i havfiskeflåten m.v. Det foreslås også at eierkonsentrasjonsregelen for den konvensjonelle havfiskeflåten flyttes fra strukturkvoteforskriften til deltakerforskriften. Høringsfristen er satt til 9. mai 2014.

Som begrunnelse for forslaget om opphevelse av kravet om eierfelleskap ved tildeling av strukturkvote vises det til følgende:

- Departementet finner ikke lenger behov for et krav om eierfelleskap ved strukturering i havfiskeflåten selv om kravet har hatt en funksjon tidligere. Forslaget innebærer at kystfiskeflåten og havfiskeflåten får samme regler på dette punktet.
- En opphevelse av krav om eierfelleskap vil gjøre regelverket enklere for rederiene ved at det kan spare dem for administrative kostnader knyttet til gjennomføring av eierendringer og omorganisering. Det kan heller ikke utelukkes at kravet kan medføre skatte- og avgiftsmessige utfordringer.
- En oppheving vil også gjøre reglene mer forutsigbare ved at det ikke lenger vil knytte seg usikkerhet til når vilkårene for eierfelleskap er oppfylt.

Forslaget medfører at det vil være opp til rederiene seg imellom å avtale for hvilke fartøy det skal søkes om tildeling av første gangs strukturkvote uten at de samtidig må gjennomføre organisatoriske endringer.

Høringsnotatet har vært på intern høring til Fiskeridirektoratets regionkontor samt aktuelle seksjoner på Ressursavdelingen og Statistikkavdelingen.

FISKERIDIREKTORATETS MERKNADER

Opphevelse av krav om eierfellesskap ved tildeling av strukturkvote i havfiskeflåten.

Det har siden midten av 1980-tallet vært innført ulike strukturtiltak for havfiskeflåten. Strukturordningene ble etablert som et virkemiddel for å redusere antall fartøy i flåtegrupper hvor fangstkapasiteten overskrider tilgjengelig kvotegrunnlag i overskuelig fremtid. Ved å redusere antall fartøy i en gruppe så man for seg at tilgjengelig fangstkvantum pr. gjenværende fartøy ville bli større enn det ellers ville vært. Dette ville dermed i neste omgang bidra til bedre lønnsomhet for hvert enkelt fartøy i gruppen i fremtiden. Formålet med strukturordningene har altså vært å nærme seg en balanse mellom ressursgrunnlag og fangstkapasitet i vedkommende flåtegruppe.

Til tross for strukturordningene er det fortsatt overkapasitet i de fleste flåtegrupper. Det synes derfor å være et vedvarende behov for å stimulere til ytterligere kapasitetsreduksjon.

Slik vi oppfatter forslaget er begrunnelsen for å oppheve kravet om eierfellesskap at det ikke lenger har noen funksjon. Begrunnelsen er videre å stimulere næringen til ytterligere strukturering ved å gjøre ordningen "enklere" og "billigere" for næringsutøverne.

Innledningsvis vil Fiskeridirektoratet nevne at det savnes en nærmere begrunnelse for hvorfor kravet om eierfellesskap ikke lenger har noen funksjon og at det derfor ikke lenger er behov for et slikt krav.

Kravet om eierfellesskap har vært et hovedelement i alle enhetskvote- og strukturordninger for havfiskeflåten fra midten av 1980-tallet til i dag. Dette kravet er etter vår vurdering forankret i deltakerlovens regler om at en ervervstillatelse og en spesiell tillatelse tildeles en bestemt eier for ett bestemt fartøy, jf. § 4 og § 15 i lov av 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven). Ny tillatelse må innhentes ved endring av eier eller fartøy. Dagens system anerkjenner ikke eierskap til kvote men knytter deltageradgang og spesiell tillatelse (konsesjon) og dermed kvotetildelinger til eierskap til fartøy. Ved å oppheve krav om eierfellesskap løsrives strukturkvoten etter vår vurdering fra denne tilknytningen. Strukturkvoteordningen vil derved i større grad kunne karakteriseres som en ordning hvor kjøp og salg av kvoter tillates.

En ordning som foreslått betyr imidlertid ikke at fiskerimyndighetene frasier seg alle sine styringsverktøy. For det første er tildeling av strukturkvote avhengig av

myndighetenes tillatelse. Fiskerimyndighetene vil i den sammenheng kunne vurdere om omsøkte strukturvoteordning vil komme i strid med gjeldende bestemmelser om eierkonsentrasjon innen den enkelte fartøygruppe. I tillegg kan myndighetene fremdeles i medhold av regelverket foreta distriktsmessige vurderinger og avkorting av strukturkvoter. De kan også endre innholdet i strukturvoteordningen ved for eksempel å endre kvotetaket.

Vi erkjenner også at i mange tilfelle oppløses eierfellesskapet ganske raskt etter at det "medeiende rederi" er tilført strukturvote for sitt fartøy.

Forslaget til oppheving av kravet om eierfellesskap gjelder ved første gangs tildeling av strukturvote. Såkalt "splitting" av tillatelser innad i et rederi kan i dag skje uten at det er noe krav om at det skjer i forbindelse med bruk av strukturvoteordningen. Formålet med å tillate splitting er at et rederi gjennom delvis utskiftning skal kunne tilpasse driftsgrunnlaget for det enkelte fartøy slik rederiet finner hensiktsmessig. Det er i dag tillatt "splitting"/"omfordeling" av strukturkvoter innad i et rederi, jf. blant annet departementets vedtak av 8. mars 2010 vedrørende "Veidar". Vi forutsetter at en eventuell opphevelse av krav om eierfellesskap ikke skal gjelde ved "splitting" av strukturkvoter mellom fartøy slik at det fremdeles skal være et krav om at eventuell "splitting" skjer mellom fartøy innen samme rederi. En annen forståelse vil ytterligere forsterke inntrykket av kjøp og salg av kvoter.

Av departementets høringsnotat fremgår at noe av begrunnelsen for endringen er at en opphevelse av krav om eierfellesskap vil gjøre regelverket enklere for rederiene ved at det kan spare dem for administrative kostnader knyttet til gjennomføring av eierendringer og omorganisering. Det utelukkes heller ikke at kravet kan medføre skatte- og avgiftsmessige utfordringer.

Fiskeridirektoratet er enig i at en opphevelse av krav om eierfellesskap vil kunne spare næringen for administrative kostnader og kunne redusere skatte- og avgiftsomkostningene. Vi mener likevel at viktige prinsipper i norsk forvaltning ikke uten videre bør settes til side av økonomiske hensyn. Det fremstår også som usikkert om reduksjon av administrative kostnader og lavere skatte- og avgiftsomkostninger vil ha avgjørende betydning for ytterligere strukturering.

Departementet påpeker videre at en oppheving av krav til eierfellesskap også vil gjøre reglene mer forutsigbare ved at det ikke lenger vil knytte seg usikkerhet til når vilkårene for eierfellesskap er oppfylt.

Vår erfaring er at de fleste saker er uproblematisk og kan ikke se at det i næringen har knyttet seg noe særlig usikkerhet til når vilkårene for eierfellesskap er oppfylt.

Flytting av eierkonsentrasjonsbegrensningen for den konvensjonelle havfiskeflåten fra § 12 annet ledd i forskrift av 4. mars 2005 om strukturvoteordning for havfiskeflåten til deltakerforskriften for 2014.

Vi er positive til at eierkonsentrasjonsbegrensningen for den konvensjonelle havfiskeflåten flyttes fra § 12 annet ledd i forskrift av 4. mars 2005 om strukturvoteordning m.v. for havfiskeflåten til deltakerforskriften for 2014. Vi har imidlertid noen merknader når det gjelder forskriftsutkastet.

I ny § 9a i forskrift 9. desember 2013 nr. 1419 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2014 (deltakerforskriften) er det foreslått følgende: "En person, et selskap eller en sammenslutning kan ikke direkte eller indirekte ha deltageradgang i fisket etter torsk, hyse og sei m.v. for konvensjonelle havfiskefartøy for flere fartøy enn det antall fartøy som til sammen vil bli tildelt mer enn 15 % av gruppekvoten for det enkelte fiskeslag...."

Det fremgår også av samme bestemmelse at "kvote fra fartøy som en person, et selskap eller en sammenslutning har direkte eller indirekte eierandel i, skal tilordnes personen, selskapet eller sammenslutningen i henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 1-6."

Konsesjonsforskriften bruker i bestemmelsene om eierkonsentrasjon i § 2-4, § 2-9, § 2-16 og § 4-5 uttrykket "En eier kan ikke inneha...for flere fartøy". Videre opererer tilordningsbestemmelsen i § 1-6 i konsesjonsforskriften med "skal tilordnes eieren som følger...".

Etter vår vurdering bør det være samsvar mellom formuleringene i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften. Vi foreslår derfor at "en person, et selskap eller en sammenslutning" i forskriftsutkastet erstattes med "en eier".

Hvis departementet likevel velger å bruke opprinnelig forslag bør begrepet "sammenslutning" defineres nærmere.

For øvrig har Fiskeridirektoratet ingen merknader.

Med hilsen

Erlis Kønøy
seksjonssjef

Kristin Skurtveit
seniorrådgiver

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Kopi til:

Reguleringsseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Utviklingsseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Nøkkeltallsseksjonen	Postboks 185 - Sentrum	5804	BERGEN
Kristin Skurtveit Elisabeth Haavig Bakke Region Sør	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Vest	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Møre og Romsdal	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Troms	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Region Finnmark	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN